

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 6.8.2010
KOM(2010)420 v konečném znění

2010/0228 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Brazílskou federativní republikou o zrušení
vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty pro držitele běžných cestovních pasů**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. POLITICKÉ A PRÁVNÍ SOUVISLOSTI

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 539/2001¹ mohou brazilští státní příslušníci cestovat do všech členských států Evropské unie, aniž by museli žádat o vízum pro krátkodobé pobyty. Brazílie by měla mít tuto vízovou otázku stejně upravenou, avšak stále požaduje vízum od státních příslušníků čtyř členských států: Estonska, Kypru, Malty a Lotyšska.

Z ústavních důvodů nemůže Brazílie zrušit vízovou povinnost pro tyto členské státy jednostranně, nýbrž je nutno uzavřít dohodu o zrušení vízové povinnosti, kterou ratifikuje parlament.

S výjimkou těchto čtyř států má Brazílie s členskými státy dvoustranné dohody o zrušení vízové povinnosti. Tyto dvoustranné dohody se od sebe navzájem podstatně liší, pokud jde o osobní oblast působnosti (tj. pokud jde o kategorie osob, které využívají zrušení vízové povinnosti).

Z povahy společné vízové politiky a výlučné vnější pravomoci Evropské unie v této oblasti vyplývá, že nikoli jednotlivé členské státy, pouze Unie může vyjednávat o dohodě o zrušení vízové povinnosti a uzavřít ji. Dne 18. dubna 2008 proto Rada přijala rozhodnutí, kterým pověřila Komisi, aby zahájila jednání o uzavření dohody o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty mezi Evropskou unií a Brazílií.

Jednání začala dne 2. července 2008 a byla ukončena dne 1. října 2009.

Během jednání souhlasily smluvní strany s uzavřením dvou samostatných dohod: jedné o držitelích běžných cestovních pasů a druhé o držitelích diplomatických a služebních cestovních pasů; poněvadž dohoda o držitelích diplomatických a služebních cestovních pasů nemusí být ratifikována brazilským kongresem, probíhá její ratifikace rychleji a odděleně od dohody o držitelích běžných cestovních pasů.

Poté, co v červenci 2009 jednání ustrnula kvůli rozdílnému názoru stran na osobní oblast působnosti zrušení vízové povinnosti pro držitele běžných cestovních pasů, dne 23. září 2009 upravil Výbor stálých zástupců (COREPER) mandát k jednání s Brazílií o dohodě o zrušení vízové povinnosti.

Podle závěrů, ke kterým došel COREPER, měla Komise jednat s Brazílií o dohodě o zrušení vízové povinnosti, ve které se stanoví:

- krátkodobé návštěvy bez víza po dobu až tří měsíců během šestiměsíčního období v schengenském prostoru a v Rumunsku, Bulharsku a Kypru pro brazilské státní příslušníky a v Brazílii pro občany EU na základě vzájemnosti v omezenějším rozsahu, než má nyní stávající vízový režim podle nařízení 539/2001, tj. dohoda by se v podstatě týkala turistů a podnikatelů,
- doložka, která zachovává stávající dvoustranné dohody o zrušení vízové povinnosti, pokud tyto dohody stanoví bezvízové cestování do Brazílie pro kategorie osob, kterých se netýká dohoda EU,

¹ Úř. věst. L 81, 21.3.2001, s. 1.

- že pokud jde o brazilské státní příslušníky, může se dohoda vztahovat pouze na návštěvy v schengenském prostoru a v Rumunsku, Bulharsku a Kypru a má platit bez ohledu na to, kde nastoupili cestu a kde mají své bydliště. Pokud jde o občany EU cestující do Brazílie, má dohoda platit bez ohledu na to, kde nastoupili cestu a kde mají své bydliště.

Ve čtvrtém kole jednání, které probíhalo v Brazílii od 29. září do 1. října 2009, bylo znění dohody mezi EU a Brazílií o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty pro držitele běžných cestovních pasů dokončeno, a jednání proto mohla být skončena.

Pokud jde o dohodu o zrušení vízové povinnosti pro držitele běžných cestovních pasů, zachování dvoustranných dohod, pokud tyto stanoví bezvízové cestování pro kategorie osob, kterých se netýká tato dohoda mezi EU a Brazílií, je součástí celkové dohody s Brazílií, která byla sjednána v Brazílii v souladu s mandátem.

Vzhledem k neobvyklým okolnostem učinila EU jednostranné prohlášení, aby naprosto srozumitelně sdělila Brazílii své mínění a ochránila stávající dvoustranné dohody. Dne 5. února 2010 ho Brazílii poslala formou dopisu, v němž uvádí, že *Evropská unie může pozastavit provádění dohody, pokud Brazílie začne vypovídat stávající dvoustranné dohody*. S tímto postupem souhlasily jak členské státy, tak i Pracovní skupina pro víza dne 20. ledna 2010.

Brazílie odpověděla na dopis EU dne 14. dubna 2010 a potvrdila svůj záměr znovu projednat s členskými státy některé staré dvoustranné dohody. Tyto dva dopisy jsou k tomuto návrhu přiloženy v přílohách II a III.

Členské státy byly několikrát informovány a konzultovány prostřednictvím Pracovní skupiny pro víza působící v rámci Rady a prostřednictvím výboru COREPER.

Dohoda byla parafována dne 28. dubna 2010.

Na straně Unie tvoří právní základ dohody čl. 77 odst. 2 písm. a) ve spojení s článkem 218 Smlouvy o fungování EU².

Přiložené návrhy jsou právními nástroji pro podepsání a uzavření dohody. Rada o nich rozhodne kvalifikovanou většinou. V souladu s čl. 218 odst. 6 písm. a) bod v) SFEU bude muset Evropský parlament vyslovit s uzavřením dohody svůj souhlas.

2. VÝSLEDKY JEDNÁNÍ

Komise soudí, že cílů, které stanovila Rada ve svých směrnicích pro jednání – včetně úpravy mandátu výborem COREPER dne 23. září 2009 – bylo dosaženo a že návrh dohody o zrušení vízové povinnosti je pro Unii přijatelný.

Výsledný obsah dohody o zrušení vízové povinnosti pro držitele běžných cestovních pasů může být shrnut následovně.

Účel a oblast působnosti dohody

Dohoda mezi EU a Brazílií stanovuje vzájemné zrušení vízové povinnosti pro cesty za účelem turistiky a podnikání pro všechny občany Brazílie a EU, včetně státních příslušníků čtyř členských států, jejichž občané dosud pro cesty do Brazílie potřebovali vízum.

² Smlouva o fungování Evropské unie, Úř. věst. C 115, 9.5.2008, s. 47.

Tyto dva účely „turistika“ a „podnikání“ jsou v dohodě široce vymezeny. Týkají se např. sportovců a umělců, pokud za svou činnost nedostávají peněžní odměnu, a také určité sporné kategorie účelu, jako jsou návštěvy rodiny nebo oficiální schůzky, které budou rovněž patřit do kategorií „turisté“, případně „podnikatelé“. Tyto dvě kategorie, kterých se týká dohoda mezi EU a Brazílií, představují 90–95 % všech cestujících.

Na několik kategorií osob se oblast působnosti dohody nevztahuje (např. studenti, výzkumní pracovníci, umělci, církevní osoby atd., jak je vymezují brazilské vnitrostátní právní předpisy). V dohodě se stanoví, že dvoustranné dohody uzavřené mezi Brazílií a členskými státy, které se vztahují na kategorie nezačleněné do dohody mezi EU a Brazílií, budou i nadále platné, pokud pro tyto kategorie dohoda ruší vízovou povinnost. Tímto způsobem mohou občané, kteří spadají do jiných kategorií (jiných než turistika a podnikání), na které se vztahují dvoustranné dohody, využívat zrušení vízové povinnosti na základě těchto dvoustranných dohod.

Oblast působnosti dohody se rovněž nevztahuje na kategorii osob, které cestují za účelem výdělečné činnosti. Pokud jde o tuto kategorii osob, každý členský stát, a také Brazílie má nadále možnost uložit vízovou povinnost občanům druhé strany v souladu s použitelnými právními předpisy Unie nebo vnitrostátními právními předpisy nebo v souladu s dvoustrannými dohodami, které se vztahují na tuto kategorii osob.

Proto dohoda mezi EU a Brazílií neomezuje přístup k bezvízovému cestování do Brazílie pro občany členských států, které mají s Brazílií dvoustrannou dohodu, nýbrž v podstatě zachovává pro tyto občany současný stav.

Výše zmíněné dohody o oblasti působnosti představují nejlepší možný kompromis, kterého mohly smluvní strany za daných neobvyklých okolností dosáhnout, a jsou rovněž v souladu s mandátem, který dne 23. září 2009 změnil COREPER.

Délka pobytu

Délka pobytu v schengenském prostoru je dohodou omezena nejvýše na tři měsíce během šestiměsíčního období. Tato dohoda tedy brazilským státním příslušníkům již déle neumožňuje postupně kumulovat tříměsíční dobu pobytu v schengenském prostoru pobyttem v různých členských státech, jak jim to dříve dovolovaly dvoustranné dohody.

Dohoda také bere v úvahu situaci členských států, které dosud v plném rozsahu neuplatňují schengenské *acquis*. Dokud nebudou tyto státy součástí schengenského prostoru bez vnitřních hranic, přiznává zrušení vízové povinnosti státním příslušníkům Brazílie právo pobývat na území každého z těchto členských států (Kypru, Bulharska a Rumunska) po dobu tří měsíců bez ohledu na délku období, která platí pro celý schengenský prostor.

Územní působnost

Dohoda mezi EU a Brazílií se nevztahuje na zámořská území Francie a Nizozemska, neboť tato území nejsou součástí schengenského prostoru a neplatí zde předpisy o vízech (např. nařízení 539/2001). Zrušení vízové povinnosti by se naproti tomu mělo vztahovat na státní příslušníky EU, kteří mají bydliště ve třetí zemi nebo na území jednoho z členských států v zámoří (např. na Holanďana s bydlištěm v USA či na Arubě nebo na Francouze s bydlištěm ve Francouzské Polynésii), a to v souladu s jejich státní příslušností.

Dohoda umožňuje občanům Brazílie cestovat bez víza, pokud cestují na evropské území členských států, a měla by platit bez ohledu na to, kde nastoupili cestu a kde mají své bydliště.

Pokud jde o občany EU cestující do Brazílie, dohoda jim umožňuje cestovat bez víza bez ohledu na to, kde nastoupili cestu a kde mají své bydliště.

Stávající předpisy podle práva Unie a brazilského vnitrostátního práva včetně dvoustranných dohod mezi Brazílií a Francií a Nizozemskem, které se vztahují na mimoevropská území, jsou dále platné, třebaže takové předpisy o územní působnosti nejsou v dohodě výslovně zmíněny.

S tímto postupem souhlasily členské státy na zasedání radů pro SVV dne 5. října 2009.

Ostatní ustanovení

S cílem zaručit rovné zacházení pro všechny občany EU bylo do dohody zahrnuto ustanovení, že Brazílie může pozastavit či ukončit provádění dohody pouze ve vztahu ke všem členským státům Evropské unie, a také Unie může pozastavit či ukončit provádění dohody jen za všechny své členské státy.

Dohoda ustanovuje výbor odborníků pověřený správou dohody.

Na zvláštní situaci Spojeného království a Irska se bere zřetel v preambuli.

Do dohody byla vložena doložka o výměně vzorů cestovních pasů.

Za účelem bezproblémového provádění dohody bylo učiněno společné prohlášení o úplném informování.

3. ZÁVĚRY

Komise s ohledem na výše uvedené výsledky navrhuje Radě, aby:

- po obdržení souhlasu Evropského parlamentu schválila příloženou dohodu mezi Evropskou unií a Brazílií o zrušení vízové povinnosti pro držitele běžných cestovních pasů.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Brazílskou federativní republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty pro držitele běžných cestovních pasů

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) bodem v) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu³,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Komise vyjednala jménem Evropské unie s Brazílskou federativní republikou dohodu o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty pro držitele běžných cestovních pasů.
- (2) Tato dohoda byla jménem Evropské unie podepsána dne 2010 v souladu s rozhodnutím Rady/...../EU ze dne [...] s výhradou jejího uzavření k pozdějšímu datu.
- (3) Dohoda ustanovuje výbor pověřený správou dohody. Je vhodné, aby v tomto případě mohla Unie přijmout své stanovisko zjednodušeným postupem.
- (4) Toto rozhodnutí rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Spojené království v souladu s rozhodnutím Rady 2000/365/ES ze dne 29. května 2000 o žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis*⁴. Spojené království se tudíž nepodílí na jeho přijímání, a proto pro ně není závazné ani použitelné.
- (5) Toto rozhodnutí rozvíjí ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irsku, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis*⁵. Irsko se tudíž nepodílí na jeho přijímání, a proto pro ně není závazné ani použitelné.

³ Úř. věst. C...

⁴ Úř. věst. L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁵ Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20.

ROZHODLA TAKTO:

Článek 1

Dohoda mezi Evropskou unií a Brazílskou federativní republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty pro držitele běžných cestovních pasů se jménem Unie schvaluje.

Znění dohody se připojuje k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Předseda Rady provede oznámení podle čl. 9 odst. 1 dohody⁶.

Článek 3

Toto rozhodnutí bude zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda / předsedkyně*

⁶ Den vstupu dohody v platnost zveřejní [Generální sekretariát Rady] v *Úředním věstníku Evropské unie*.

PŘÍLOHA I

DOHODA

mezi

mezi Evropskou unií a Brazílskou federativní republikou

o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty pro držitele běžných cestovních pasů

Evropská unie, dále jen „Unie“

a

Brazílská federativní republika, dále jen „Brazílie“

dále jen „smluvní strany“,

- (1) přejíce si zaručit zásady reciprocity a usnadnit cestování tím, že zajistí bezvízový vstup a krátkodobý pobyt pro občany všech členských států Evropské unie a pro státní příslušníky Brazílie,
- (2) potvrzující své odhodlání rychle zajistit vzájemné bezvízové cestování a zároveň plně respektovat dokončení příslušných parlamentních a jiných vnitřních postupů,
- (3) s cílem dále rozvíjet přátelské vztahy a pokračovat v upevňování úzkých vazeb mezi smluvními stranami,
- (4) berouce v úvahu Protokol o postavení Spojeného království a Irska a Protokol o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie, připojené ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, a potvrzující, že ustanovení této dohody se nevztahují na Spojené království a Irsko,

se dohodly takto:

Článek 1

Účel

Občané Evropské unie a občané Brazílie, kteří jsou držiteli platných běžných cestovních pasů, smí vstupovat na území druhé smluvní strany, projíždět jím a pobývat na něm za účelem turistiky nebo podnikání v délce pobytu nejvýše tří měsíců během šestiměsíčního období v souladu s ustanoveními této dohody,

Článek 2

Definice

Pro účely této dohody se rozumí:

- a) „členským státem“ každý členský stát Evropské unie s výjimkou Spojeného království a Irsko,
- b) „občanem Evropské unie“ státní příslušník členského státu ve smyslu písmene a),
- c) „státním příslušníkem Brazílie“ každá osoba, která má brazilskou státní příslušnost,
- d) „schengenským prostorem“ prostor bez vnitřních hranic zahrnující území členských států ve smyslu písmene a) uplatňujících v plném rozsahu schengenské *acquis*,
- e) „schengenským *acquis*“ všechna opatření, jejichž účelem je zajistit volný pohyb osob v prostoru bez vnitřních hranic, a doprovodná opatření, která jsou s ním bezprostředně spjata a která se týkají kontrol na vnějších hranicích, azylu a přistěhovalectví, jakož i opatření k předcházení trestné činnosti a boji proti ní.

Článek 3

Rozsah uplatňování

1. Pro účely této dohody se turistikou a podnikáním rozumí:

- turistické aktivity,
- návštěvy příbuzných,
- vyhledávání obchodních příležitostí, účast na zasedáních, podepisování smluv a finanční činnosti, jakož i činnosti týkající se řízení a správy,
- účast na zasedáních, konferencích, seminářích za předpokladu, že za tyto činnosti není ze zdrojů Brazílie nebo EU poskytována finanční odměna (jiná než jsou náklady přímo na pobyt nebo denní diety),
- účast na sportovních závodech a uměleckých soutěžích za předpokladu, že účastníci nedostanou ze zdrojů Brazílie nebo EU finanční odměnu, i kdyby soutěžili o ceny, včetně cen peněžních.

2. Dohoda se nevztahuje na občany Evropské unie a státní příslušníky Brazílie, kteří si přejí vykonávat výdělečnou činnost nebo se nechat zaměstnat, účastnit se výzkumu, stáží, studií a sociální práce, jakož i vykonávat technickou pomoc, misijní, náboženské či umělecké činnosti.

Článek 4

Podmínky zrušení víz a podmínky pobytu

1. Zrušení vízové povinnosti stanovené touto dohodou se uplatňuje, aniž jsou dotčeny právní předpisy smluvních stran týkající se podmínek pro vstup a krátkodobý pobyt. Členské státy a Brazílie si vyhrazují právo zamítnout vstup na svá území a krátkodobý pobyt na těchto územích, nebude-li jedna nebo několik uvedených podmínek splněny.

2. Občané Evropské unie využívající této dohody dodržují během svého pobytu právní předpisy a nařízení platná na území Brazílie.

3. Občané Brazílie využívající této dohody dodržují během svého pobytu právní předpisy a nařízení platná na území členských států.

4. Zrušení vízové povinnosti platí bez ohledu na dopravní prostředek použitý k překročení hranic smluvních stran přistupných mezinárodní osobní dopravě.

5. Aniž je dotčen článek 7, vízové záležitosti, na které se tato dohoda nevztahuje, se řídí právem Unie, vnitrostátními právními předpisy členských států a vnitrostátními právními předpisy Brazílie.

Článek 5

Délka pobytu

1. Pro účely této dohody mohou občané Evropské unie pobývat na území Brazílie po dobu nejvýše tří měsíců během šestiměsíčního období následujícího po prvním vstupu na území země.

2. Pro účely této dohody mohou občané Brazílie pobývat v schengenském prostoru po dobu nejvýše tří měsíců během šestiměsíčního období následujícího po prvním vstupu na území některého z členských států uplatňujícího v plném rozsahu schengenské *acquis*. Doba nejvýše tří měsíců během šestiměsíčního období se počítá bez ohledu na délku pobytu v jednom z členských států, který ještě schengenské *acquis* v plném rozsahu neuplatňuje.

3. Občané Brazílie mohou pobývat na území členských států, které ještě schengenské *acquis* v plném rozsahu neuplatňují, po dobu nejvýše tří měsíců během šestiměsíčního období následujícího po datu prvního vstupu na území těchto států, bez ohledu na délku pobytu, která se počítá pro schengenský prostor.

4. Tato dohoda nevylučuje možnost prodloužit délku pobytu na dobu delší než tři měsíce ze strany Brazílie a členských států v souladu s vnitrostátním právem a právem Unie.

Článek 6

Správa dohody

1. Smluvní strany ustanovují výbor odborníků (dále jen „výbor“).

Výbor je složen ze zástupců Evropské unie a Brazílie. Unii zastupuje Evropská komise.

2. Výbor se svolává v případě potřeby na žádost jedné ze smluvních stran, aby sledoval provádění dohody a urovnával spory, které vznikají při výkladu či provádění ustanovení této dohody.

Článek 7

Vztah mezi touto dohodou a stávajícími dvoustrannými dohodami o vízech mezi členskými státy a Brazílií

Tato dohoda nemá vliv na stávající dohody nebo ujednání uzavřená mezi jednotlivými členskými státy a Brazílií, pokud jejich ustanovení upravují záležitosti spadající do oblasti působnosti této dohody.

Článek 8

Výměna vzorů cestovních pasů

1. Pokud tak již neučinily, vymění si Brazílie a členské státy diplomatickou cestou navzájem vzory svých platných běžných cestovních pasů, a to nejpozději třicet (30) dnů po datu podpisu této dohody.
2. V případě zavedení nových běžných cestovních pasů nebo v případě změn ve stávajících cestovních pasech si smluvní strany diplomatickou cestou navzájem předají vzory těchto nových či změněných cestovních pasů, spolu s podrobnými informacemi o údajích a použitelnosti, a to nejpozději třicet (30) dnů předtím, než se pasy začnou používat.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

1. Smluvní strany ratifikují nebo schválí tuto dohodu v souladu se svými příslušnými vnitřními postupy a tato dohoda vstoupí v platnost první den druhého měsíce po dni, kdy se smluvní strany vzájemně informují o dokončení výše zmíněných postupů.
2. Tato dohoda se uzavírá na neurčitou dobu, pokud nebude vypovězena podle odstavce 5 tohoto článku.
3. Tuto dohodu lze měnit na základě písemného souhlasu smluvních stran. Změny vstupují v platnost poté, co si smluvní strany vzájemně oznámily dokončení svých vnitřních postupů nezbytných k tomuto účelu.
4. Každá smluvní strana může pozastavit uplatňování celé dohody nebo její části, rozhodnutí o pozastavení se druhé smluvní straně oznámí nejpozději do dvou měsíců před jeho vstoupením v platnost. Smluvní strana, která pozastavila uplatňování této dohody, bezodkladně informuje druhou smluvní stranu, jakmile důvody pozastavení pomínou.
5. Každá smluvní strana může tuto dohodu vypovědět písemným oznámením druhé smluvní straně. Dohoda pozbývá platnosti 90 dnů po dni doručení tohoto oznámení.
6. Brazílie může pozastavit či ukončit uplatňování dohody pouze ve vztahu ke všem členským státům Evropské unie.
7. Unie může pozastavit či ukončit uplatňování dohody pouze ve vztahu ke všem členským státům.

V Bruselu dne 2008 ve dvou vyhotoveních v jazyce anglickém, bulharském, českém, dánském, estonském, finském, francouzském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském, řeckém, slovenském, slovinském, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

Za Evropskou unii Za Brazílskou federativní republiku

Společné prohlášení o informování občanů o dohodě o zrušení vízové povinnosti

Uznávající význam zásady průhlednosti pro občany Evropské unie a Brazílie, souhlasí smluvní strany s tím, že zajistí úplné informování o obsahu a důsledcích dohody o zrušení vízové povinnosti a souvisejících záležitostech, jako jsou cestovní doklady platné pro bezvízové cestování, územní působnost, včetně seznamu členských států uplatňujících schengenské *acquis* v plném rozsahu, povolená délka pobytu a podmínky pro vstup, včetně práva na odvolání v případě zamítnutí vstupu.